

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Ottende Afdeling)

4. september 2019*

»Præjudiciel forelæggelse – social sikring – vandrende arbejdstagere – Den Europæiske Unions regler om omregning af valuta – forordning (EF) nr. 987/2009 – afgørelse H3 fra Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger – beregning af det forskelsbetingede supplement til de familieydelse, som udbetales til en arbejdstager, der bor i en medlemsstat og arbejder i Schweiz – fastsættelse af referencedatoen for omregningskursen«

I sag C-473/18,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Finanzgericht Baden-Württemberg (domstol i skatte- og afgiftsretlige sager i delstaten Baden-Württemberg, Tyskland) ved afgørelse af 17. maj 2018, indgået til Domstolen den 20. juli 2018, i sagen

GP

mod

Bundesagentur für Arbeit – Familienkasse Baden-Württemberg West,

har

DOMSTOLEN (Ottende Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, F. Biltgen (refererende dommer), og dommerne J. Malenovský og L.S. Rossi,

generaladvokat: H. Saugmandsgaard Øe,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- den tyske regering først ved T. Henze og J. Möller, derefter ved J. Möller, som befuldmægtigede,
- Europa-Kommissionen ved B.-R. Killmann og D. Martin, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

* Processprog: tysk.

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 90 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 987/2009 af 16. september 2009 om de nærmere regler til gennemførelse af forordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger (EUT 2009, L 284, s. 1) samt af afgørelse H3 fra Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger af 15. oktober 2009 om den dato, der skal tages hensyn til ved fastsættelse af de omregningskurser, der er nævnt i artikel 90 i forordning nr. 987/2009 (EUT 2010, C 106, s. 56, herefter »afgørelse H3«).
- 2 Denne anmodning er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem GP på den ene side og Bundesagentur für Arbeit – Familienkasse Baden-Württemberg West (forbundsagenturet for beskæftigelse – kassen for familieydelse i Baden-Württemberg Vest, Tyskland) (herefter »kassen for familieydelse«) på den anden side vedrørende tildelingen af et forskelsbetinget supplement i Tyskland for så vidt angår børnetilskud oppebåret i Schweiz.

Retsforskrifter

Folkeretten

- 3 Artikel 8 i aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer, som blev undertegnet i Luxembourg den 21. juni 1999 og godkendt på Det Europæiske Fællesskabs vegne ved afgørelse 2002/309/EF, Euratom, truffet af Rådet og Kommissionen, for så vidt angår aftalen om videnskabeligt og teknologisk samarbejde, den 4. april 2002 om indgåelse af syv aftaler med Det Schweiziske Forbund (EFT 2002, L 114, s. 6, herefter »aftalen om fri bevægelighed for personer«), bestemmer:

»De kontraherende parter fastlægger i overensstemmelse med bilag II samordningen af socialsikringsystemerne, især med henblik på at sikre:

a) ligebehandling

b) fastsættelse af den lovgivning, der finder anvendelse

[...]

d) betaling af ydelser til personer, der har bopæl på de kontraherende parters område

[...]«
- 4 Bilag II til aftalen om fri bevægelighed for personer med overskriften »Koordinering af de sociale sikringsordninger«, således som ændret ved bilaget til afgørelse nr. 1/2012 vedtaget af Det Blandede Udvalg nedsat i henhold til nævnte aftale, af 31. marts 2012 (EUT 2012, L 103, s. 51) (herefter »bilag II til aftalen om fri bevægelighed for personer«), trådte i kraft den 1. april 2012.
- 5 Artikel 1 i bilag II til aftalen om fri bevægelighed for personer lyder således:

»1. De kontraherende parter er enige om på området for koordinering af sociale sikringsordninger at anvende de af Den Europæiske Unions retsakter, som der henvises til i, og som ændres ved del A i dette bilag, eller tilsvarende bestemmelser.

2. Udtrykket »medlemsstat(er)«, der er anført i de retsakter, der henvises til i del A i dette bilag, anses for at finde anvendelse på Schweiz ud over de stater, der er omfattet af de pågældende retsakter fra Den Europæiske Union.«

6 I dette bilag II's artikel 2, stk. 1, bestemmes:

»Ved anvendelsen af bestemmelserne i dette bilag tager de kontraherende parter hensyn til de af Den Europæiske Unions retsakter, som der henvises til i del B i dette bilag.«

7 Del A i det nævnte bilag II henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger (EUT 2004, L 166, s. 1, berigtiget i EUT 2004, L 200, s. 1), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 988/2009 af 16. september 2009 (EUT 2009, L 284, s. 43) (herefter »forordning nr. 883/2004«), og til forordning nr. 987/2009. Del B i samme bilag II henviser til afgørelse H3.

EU-retten

8 Artikel 68, stk. 1 og 2, i forordning nr. 883/2004 bestemmer:

»1. Hvis der inden for samme periode og for de samme familiemedlemmer skal udbetales ydelser i henhold til mere end én medlemsstats lovgivning, gælder følgende prioriteringsregler:

a) Såfremt mere end én medlemsstat skal udbetale familieydelser på forskellige grundlag, gælder følgende prioritetsorden: først ret til ydelser i kraft af lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed, derefter ret til ydelser i kraft af modtagelse af en pension eller en rente og endelig ret til ydelser i kraft af bopælen.

[...]

2. I tilfælde af samtidig ret til ydelser tilkendes familieydelser i overensstemmelse med den lovgivning, der er udpeget som prioriteret efter stk. 1. Rettigheder til familieydelser, der skal udbetales i henhold til en eller flere andre modstridende lovgivninger, suspenderes op til det beløb, der er fastsat i førstnævnte medlemsstats lovgivning, og et forskelsbetinget supplement udredes om fornødent for den del, der overstiger dette beløb. [...]

9 Artikel 90 i forordning nr. 987/2009 har følgende ordlyd:

»Ved anvendelsen af [forordning nr. 883/2004] og [forordning nr. 987/2009] gælder ved omregning mellem to valutaer den referencekurs for omregning af valutaer, der offentliggøres af Den Europæiske Centralbank. Den dato, der skal tages hensyn til ved fastsættelse af omregningskursen, fastlægges af Den Administrative Kommission [for Koordinering af Sociale Sikringsordninger, nævnt i artikel 71 i forordning nr. 883/2004].«

10 Første betragtning til afgørelse H3 lyder således:

»En lang række bestemmelser, som [...] artikel 68, stk. 2 [...] i forordning nr. 883/2004 og [...] forordning [...] nr. 987/2009, indeholder situationer, hvor der skal fastsættes en omregningskurs med henblik på betaling, beregning eller ny beregning af en ydelse [...]

11 Punkt 2-5 i afgørelse H3 er affattet således:

»2. Medmindre andet er anført i denne afgørelse, skal omregningskursen være den kurs, der offentliggøres den dag, hvor transaktionen udføres af institutionen.

3. En institution i én medlemsstat, der ved fastsættelse af en rettighed og for den første beregning af ydelsen skal omregne et beløb til en anden medlemsstats valuta, anvender følgende metode:
 - a) Når en institution i henhold til national lovgivning tager beløb i betragtning, som f.eks. indtægter eller ydelser, i løbet af en vis periode inden den dato, for hvilken ydelsen beregnes, anvendes den omregningskurs, der er offentliggjort den sidste dag i den periode.
 - b) Når en institution i henhold til national lovgivning tager et beløb i betragtning med henblik på beregning af ydelsen, anvendes den omregningskurs, der er offentliggjort den første dag i den måned, der går forud for den måned, hvor bestemmelsen skal anvendes.
4. Punkt 3 finder tilsvarende anvendelse, når en institution i en medlemsstat i forbindelse med en ny beregning af ydelsen som følge af ændringer i den faktiske eller juridiske situation hos den pågældende person skal omregne et beløb til en anden medlemsstats valuta.
5. Medmindre andet er fastsat i national lovgivning, skal en institution, der udbetaler ydelser, som regelmæssigt indekseres i henhold til national lov, og hvor beløbene i en anden valuta har indflydelse på den ydelse, ved den nye beregning anvende den omregningskurs, der gælder for den første dag i den måned, der går forud for den måned, hvor indekseringen træder i kraft.«

Tysk ret

- 12 Reglerne vedrørende børnetilskud til personer, der fuldt ud er underlagt indkomstskat i Tyskland, er fastsat i §§ 62 ff. i Einkommensteuergesetz (lov om indkomstskat, BGBl. 2009 I, s. 3366, herefter »EStG«).
- 13 I henhold til § 65, stk. 1, første punktum, nr. 2, i EStG udbetales der ikke børnetilskud for et barn, for hvilket der i udlandet udbetales ydelser, der kan sammenlignes med børnetilskud.

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 14 Sagsøgeren i hovedsagen, GP, og hendes ægtefælle bor i Tyskland og udøver lønnet beskæftigelse i Schweiz. De har to børn. Siden februar 2012 har ægtefællerne i Schweiz oppebåret to månedlige børnetilskud på hvert 200 schweiziske franc (CHF) (ca. 179 EUR).
- 15 Den 19. august 2015 indgav GP en ansøgning til kassen for familiedydelser om betaling af et forskelsbetinget supplement til børnetilskuddene.
- 16 Ved afgørelse af 8. september 2015, stadfæstet efter klage den 14. oktober 2015, afviste kassen for familiedydelser denne ansøgning for så vidt angik perioden fra april 2012 til december 2014. Med henvisning til artikel 90 i forordning nr. 987/2009 samt til afgørelse H3 var det denne institutions opfattelse, at der med henblik på at afgøre, om der var ret til et sådant forskelsbetinget supplement og, i givet fald, størrelsen af dette, skulle tages hensyn til den omregningskurs, der var offentliggjort den første dag i den måned, der gik forud for den måned, hvori beregningen var foretaget. Da denne beregning var foretaget på dagen for vedtagelsen af afgørelsen af 8. september 2015, var den omregningskurs, der fandt anvendelse, den omregningskurs, der var offentliggjort den 1. august 2015. I medfør af denne omregningskurs svarede beløbet på 200 CHF til 188,71 EUR, dvs. til et beløb, der var større end det beløb, der blev tildelt i årene fra 2012 til 2014 af Forbundsrepublikken Tyskland i børnetilskud, dvs. 184 EUR pr. måned for de to første børn. Følgelig fandt kassen for familiedydelser ikke, at der skyldtes noget forskelsbetinget supplement til børnetilskuddene for den pågældende periode.

- 17 GP har anlagt søgsmål ved den forelæggende ret, Finanzgericht Baden-Württemberg (domstol i skatte- og afgiftsretlige sager i delstaten Baden-Württemberg, Tyskland), til prøvelse af afgørelserne af 8. september og 14. oktober 2015 fra kassen for familiedydelser samt til prøvelse af en efterfølgende afgørelse fra denne. GP har ved den forelæggende ret gjort gældende, at punkt 3, litra b), i afgørelse H3 finder anvendelse på hendes sag, og at ordene »den måned, hvor bestemmelsen skal anvendes« i denne bestemmelse skal fortolkes således, at de i det foreliggende tilfælde henviser til april 2012, altså den måned, hvorfra forordning nr. 883/2004 og nr. 987/2009 fandt anvendelse på hendes situation i henhold til ikrafttrædelsen, på denne dato, af bilag II til aftalen om fri bevægelighed for personer. Følgelig er den omregningskurs, der finder anvendelse i henhold til punkt 3, litra b), i afgørelse H3, den kurs, der er offentliggjort på datoen den 1. marts 2012. Eftersom anvendelsen af denne kurs fører til en omregnet værdi på 331,90 EUR i schweiziske børnetilskud for de to børn, dvs. 165,95 EUR pr. barn, kræver GP betaling af et månedligt forskelsbetinget supplement på 36,10 EUR (18,05 EUR pr. barn) for perioden fra april 2012 til december 2014.
- 18 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at løsningen på den tvist, den har fået forelagt, afhænger af fortolkningen af afgørelse H3. Den forelæggende ret er i tvivl hvad angår anvendeligheden af denne afgørelses punkt 3, litra b), for så vidt som der, ifølge ordlyden af dette punkt, er tale om omregning af et beløb, der skal foretages af den pågældende institution i en medlemsstat, til en anden medlemsstats valuta, når denne institution skal tage hensyn til et beløb i medfør af den nationale lovgivning, mens kassen for familiedydelser i det foreliggende tilfælde skal omregne et beløb lydende på schweiziske franc til euro, dvs. en omregning til valutaen i dens egen medlemsstat, i medfør af EU-retten, dvs. forordning nr. 883/2004. Ifølge den forelæggende ret vedrører en sådan usikkerhed ligeledes punkt 4 i afgørelse H3.
- 19 I tilfælde af, at den forelæggende ret, medmindre andet er anført i afgørelse H3, skal anvende bestemmelserne i afgørelses punkt 2, ønsker denne ret, hvad angår ordene »transaktionen udføres af institutionen« heri, oplyst, hvilken medlemsstat og hvilken transaktion der omhandles.
- 20 Endelig stiller den forelæggende ret spørgsmålstejn ved den eventuelle anvendelse af punkt 5 i afgørelse H3, der, efter denne rets opfattelse, ligeledes rejser fortolkningsproblemer.
- 21 Under disse omstændigheder har Finanzgericht Baden-Württemberg (domstol i skatte- og afgiftsretlige sager i delstaten Baden-Württemberg) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Hvilken bestemmelse i afgørelse nr. H3 [...] skal anvendes ved valutaomregningen af børnerelaterede familiedydelser i form af børnetilskud under omstændigheder som dem, der foreligger i hovedsagen?
- 2) Hvordan skal den bestemmelse, der herefter skal anvendes, konkret fortolkes ved beregningen af det supplerende forskelsbetingede børnetilskud, hvis størrelse afhænger af omregningskursen?
- a) Såfremt punkt 2 i afgørelse nr. H3 skal anvendes: Hvilken dag er i denne bestemmelses forstand den dag, »hvor transaktionen udføres af institutionen«?
- b) Såfremt punkt 3, litra b) (eventuelt sammenholdt med punkt 4), i afgørelse nr. H3 skal anvendes: Hvilken måned er i denne bestemmelses forstand den måned, »hvor bestemmelsen skal anvendes«?
- c) Såfremt punkt 5 i afgørelse nr. H3 skal anvendes: Er bestemmelsen, der åbner mulighed for at anvende national ret, forenelig med den bemyndigelse, der er fastsat i artikel 90 i [forordning nr. 987/2009]? I bekræftende fald: Hvis »andet er fastsat« i national lovgivning, kræver det da en fastsættelse ved en formel lov, eller er en administrativ instruks udstedt af den nationale administrative myndighed tilstrækkelig?
- 3) Gør der sig særlige forhold gældende i forbindelse med den tyske socialsikringsinstitutions valutaomregning af schweiziske børnetilskud?

- a) Er det i forbindelse med anvendelsen af afgørelse nr. H3 i forhold til Schweiz af betydning, at den nationale tyske ret i § 65, stk. 1, første punktum, nr. 2), i [EStG] bestemmer, at tildeling af ydelsen er udelukket?
- b) Er det af betydning for valutaomregningen i henhold til afgørelse nr. H3, hvornår den schweiziske institution har bevilget eller udbetalt familieydelse?
- c) Er det af betydning for valutaomregningen i henhold til afgørelse nr. H3, hvornår den tyske institution har nægtet eller bevilget det supplerende forskelsbetingede børnetilskud?»

Om de præjudicielle spørgsmål

Det tredje spørgsmål

- 22 For så vidt som det tredje spørgsmål vedrører den eventuelle indvirkning af omregningen, til en medlemsstats valuta, af ydelser udbetalt i schweiziske franc af en schweizisk institution efter anvendelse og fortolkning af de bestemmelser i EU-retten, der er omhandlet i de to første spørgsmål, skal dette spørgsmål først besvares.
- 23 Med dette spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om anvendelsen og fortolkningen af artikel 90 i forordning nr. 987/2009 samt af afgørelse H3 for så vidt angår valutaomregningen af et børnetilskud med henblik på at fastsætte den eventuelle størrelse af et forskelsbetinget supplement i henhold til artikel 68, stk. 2, i forordning nr. 883/2004 berøres af den omstændighed, at denne ydelse udbetales i schweiziske franc af en schweizisk institution.
- 24 I denne henseende bemærkes, at i henhold til artikel 8 i aftalen om fri bevægelighed for personer fastlægger de kontraherende parter i overensstemmelse med bilag II til aftalen om fri bevægelighed for personer samordningen af socialsikringsystemerne, især med henblik på at sikre fastsættelse af den lovgivning, der finder anvendelse, og betaling af ydelser til personer, der har bopæl på de kontraherende parters område. Dette bilag II, del A, fastsætter imidlertid anvendelsen mellem de kontraherende parter af forordning nr. 883/2004 og nr. 987/2009. Således, og eftersom det i artikel 1, stk. 2, i nævnte bilag II er anført, at »udtrykket »medlemsstat(er)«, der er anført i de retsakter, der henvises til i del A i dette bilag, anses for at finde anvendelse på Schweiz ud over de stater, der er omfattet af de pågældende retsakter fra Den Europæiske Union«, finder bestemmelserne i disse forordninger også anvendelse på Det Schweiziske Forbund (jf. i denne retning dom af 14.3.2019, Dreyer, C-372/18, EU:C:2019:206, præmis 29 og den deri nævnte retspraksis). Det forholder sig på samme måde med bestemmelserne i afgørelse H3, eftersom det i bilag II, del B, til aftalen om fri bevægelighed for personer bestemmes, at de kontraherende parter tager behørigt hensyn til denne afgørelse.
- 25 Under disse omstændigheder henhører situationen for GP, som bor i Tyskland og arbejder i Schweiz ligesom hendes ægtefælle, som oppebærer familieydelser tildelt af en schweizisk institution, under anvendelsesområdet for forordning nr. 883/2004 og nr. 987/2009 samt for afgørelse H3 (jf. analogt dom af 14.3.2019, Dreyer, C-372/18, EU:C:2019:206, præmis 30).
- 26 Det følger heraf, at de nævnte ydelser samt valutaomregningen af disses størrelse i medfør af disse EU-retsakter skal behandles på samme måde som ydelser oppebåret i en EU-medlemsstat. Hvad navnlig angår den forelæggende rets tredje spørgsmål, litra a), vedrørende betydningen af en udelukkelse i henhold til § 65, stk. 1, første punktum, nr. 2), i EStG af et børnetilskud i Tyskland, når en lignende ydelse tildeles i udlandet, i det foreliggende tilfælde Schweiz, kan en antikumulationsregel i en medlemsstats nationale ret ikke finde anvendelse, hvis det fastslås, at denne anvendelse er i strid med EU-retten (jf. i denne retning dom af 12.6.2012, Hudzinski og Wawrzyniak, C-611/10 og C-612/10, EU:C:2012:339, præmis 71).

- 27 Det skal tilføjes, at en anderledes anvendelse af forordning nr. 883/2004 og nr. 987/2009 samt af afgørelse H3 i en situation som den i tvisten i hovedsagen omhandlede ville være i strid med det formål om ligebehandling, som den koordinering af de sociale sikringsordninger, der er fastsat i artikel 8 i aftalen om fri bevægelighed for personer, har til formål at sikre.
- 28 Følgelig skal det tredje spørgsmål besvares med, at for så vidt angår valutaomregningen af et børnetilskud med henblik på at fastsætte den eventuelle størrelse af et forskelsbetinget supplement i henhold til artikel 68, stk. 2, i forordning nr. 883/2004 berøres anvendelsen og fortolkningen af artikel 90 i forordning nr. 987/2009 samt af afgørelse H3 ikke af den omstændighed, at denne ydelse udbetales i schweiziske franc af en schweizisk institution.

Det første spørgsmål

- 29 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, hvilke bestemmelse i afgørelse H3 der finder anvendelse i forbindelse med omregningen af de valutaer, som børnetilskuddene lyder på, med henblik på at fastsætte den eventuelle størrelse af et forskelsbetinget supplement i henhold til artikel 68, stk. 2, i forordning nr. 883/2004.
- 30 Med henblik på at besvare dette spørgsmål bemærkes for det første, at afgørelse H3 udgør en retsakt til gennemførelse af forordning nr. 883/2004 og nr. 987/2009. Ifølge Domstolens faste praksis skal en retsakt til gennemførelse eller anvendelse så vidt muligt fortolkes i overensstemmelse med bestemmelserne i basisretsakten (jf. i denne retning dom af 14.5.2009, Internationaal Verhuis- en Transportbedrijf Jan de Lely, C-161/08, EU:C:2009:308, præmis 38, og af 19.7.2012, Pie Optiek, C-376/11, EU:C:2012:502, præmis 34).
- 31 For det andet forholder det sig således, at selv om første betragtning til afgørelse H3 nævner artikel 68, stk. 2, i forordning nr. 883/2004 som en bestemmelse, der henviser til »situationer, hvor der skal fastsættes en omregningskurs med henblik på betaling, beregning eller ny beregning af en ydelse«, angiver hverken punkt 2 i denne afgørelse eller denne afgørelses punkt 3-5, som præciserer de omregningskurser, som der skal henvises til i visse specifikke situationer vedrørende ydelser, udtrykkeligt, på hvilke bestemmelser i forordning nr. 883/2004 og nr. 987/2009 de finder anvendelse.
- 32 Under disse omstændigheder skal den bestemmelse i afgørelse H3, der finder anvendelse i det tilfælde, der er omhandlet i det første spørgsmål, fastsættes under hensyn til karakteren af og formålet med den pågældende ydelse.
- 33 I denne henseende baserer den i hovedsagen omhandlede ydelse, som består af et forskelsbetinget supplement, der eventuelt udbetales i medfør af de månedlige familieydelse, sig på artikel 68 i forordning nr. 883/2004. I overensstemmelse med denne artikels stk. 1, litra a), gælder, at hvis der inden for samme periode og for de samme familiemedlemmer skal udbetales ydelser i henhold til mere end én medlemsstats lovgivning, har udbetaling af ydelser i kraft af lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed fortrinsret i forhold til ydelser i kraft af bopælen. I nævnte artikels stk. 2 bestemmes, at i tilfælde af samtidig ret til ydelser tilkendes familieydelse i overensstemmelse med den lovgivning, der således er udpeget som prioriteret, idet rettigheder til familieydelse, der skal udbetales i henhold til andre lovgivninger, suspenderes op til det beløb, der er fastsat i førstnævnte medlemsstats lovgivning, og et forskelsbetinget supplement udredes om fornødent for den del, der overstiger dette beløb.
- 34 Domstolen har fastslået, at en sådan antikumulationsregel har til formål at sikre modtageren af ydelser, som udbetales af flere medlemsstater, et samlet ydelsesbeløb, som er identisk med størrelsen af den mest fordelagtige ydelse, som den pågældende er berettiget til i henhold til lovgivningen i en af disse medlemsstater (dom af 30.4.2014, Wagener, C-250/13, EU:C:2014:278, præmis 46 og den deri nævnte retspraksis).

- 35 Med henblik på at sikre udbetaling af et samlet beløb, der er identisk med størrelsen af den mest fordelagtige ydelse, når der er tale om at sammenligne beløb udtrykt i forskellige valutaer, skal der ske anvendelse af den referencekurs for omregning af valutaer, der offentliggøres af Den Europæiske Centralbank på en dato så tæt som muligt på datoen for udbetalingen af ydelserne. Dette indebærer for så vidt angår ydelser, der udbetales regelmæssigt, i det foreliggende tilfælde månedligt, over en lang tidsperiode, anvendelse af en forskellig omregningskurs for hver udbetaling.
- 36 At lægge en enkelt omregningskurs til grund for en sådan periode, selv om kurserne kan variere voldsomt i løbet af denne periode, ville nemlig risikere dels at fratage modtageren af ydelserne en del af størrelsen af den mest fordelagtige ydelse, dels at tildele denne et beløb, som overstiger dette beløb.
- 37 Selv om nødvendigheden af at foretage en beregning baseret på en ny omregningskurs ved hvert forfaldstidspunkt udgør en yderligere administrativ byrde for de kompetente socialsikringsinstitutioner, kan overholdelse af ordlyden af en klar lov samt af det formål, hvorpå denne hviler, ikke vige for en anden beregningsmetode på grund af en større bekvemmelighed, således som den tyske regering har bemærket i sine skriftlige indlæg (jf. analogt dom af 30.4.2014, Wägener, C-250/13, EU:C:2014:278, præmis 38).
- 38 Hvad angår de bestemmelser i afgørelse H3, som eventuelt finder anvendelse med henblik på tvisten i hovedsagen, bestemmer punkt 2 i denne afgørelse, at medmindre andet er anført i denne afgørelse, skal omregningskursen være den kurs, der offentliggøres den dag, hvor transaktionen udføres af institutionen.
- 39 Det konstateres, at anvendelsen af denne regel på den i hovedsagen omhandlede ydelse kan føre til anvendelsen af en ny omregningskurs for hver udbetaling af den pågældende familieydelse og, i givet fald, af et forskelsbetinget supplement, hvilket, således som det følger af denne doms præmis 34-36, er i overensstemmelse med formålet med betalingen af et forskelsbetinget supplement i henhold til artikel 68, stk. 2, i forordning nr. 883/2004, som består i at sikre udbetaling af et samlet beløb, der er identisk med størrelsen af den mest fordelagtige ydelse.
- 40 Det bemærkes imidlertid, at det følger af bestemmelsens ordlyd, at punkt 2 i afgørelse H3 er sekundær, for så vidt som den skal anvendes med henblik på at fastsætte den omregningskurs, der skal anvendes, henset til bestemmelserne i forordning nr. 883/2004 og nr. 987/2009, der er omhandlet i denne afgørelse, medmindre andet er anført heri. Følgelig skal det undersøges, om punkt 3-5 i afgørelse H3, der er nævnt af den forelæggende ret, finder anvendelse på en situation som den, der er omhandlet i tvisten i hovedsagen.
- 41 I denne henseende konstateres indledningsvis, at selve ordlyden af punkt 3 i afgørelse H3 udelukker anvendelsen af denne bestemmelse i en sådan situation. Dels finder den nævnte bestemmelse nemlig anvendelse i tilfælde, hvor en institution i en medlemsstat »skal omregne et beløb til en anden medlemsstats valuta«. Tvisten i hovedsagen vedrører imidlertid den omvendte situation, nemlig en medlemsstats socialsikringsinstitutioners omregning til sin egen valuta af et beløb udtrykt i en anden medlemsstats valuta.
- 42 Dels nævner nævnte punkt 3, litra a) og b), en hensyntagen til beløb »i henhold til national lovgivning«, mens forpligtelsen til at tage hensyn til størrelsen af de ydelser, der udbetales i Schweiz, ved beregningen af et forskelsbetinget supplement, som eventuelt skal udbetales i Tyskland, i den situation, der er omhandlet i tvisten i hovedsagen, følger af anvendelsen af artikel 68, stk. 2, i forordning nr. 883/2004 og af aftalen om fri bevægelighed for personer.

- 43 Dernæst kan punkt 4 i afgørelse H3 ikke finde anvendelse, eftersom den ligeledes vedrører situationer, hvori institutionen i en medlemsstat skal omregne et beløb til en anden medlemsstats valuta. Desuden følger det af dennes ordlyd, og navnlig af ordene »[punkt] 3 finder tilsvarende anvendelse, når en [medlemsstat] i forbindelse med en ny beregning af ydelsen [...] skal omregne et beløb«, at den udgør en særlig anvendelse af denne afgørelses punkt 3.
- 44 Endelig finder punkt 5 i afgørelse H3 anvendelse med henblik på nye beregninger af ydelser, som regelmæssigt indekseres i henhold til national lov, og hvor beløbene i en anden valuta har indflydelse på denne ydelse. Ordlyden af denne bestemmelse er principielt ikke til hinder for at anvende denne med henblik på at fastsætte et forskelsbetinget supplement, der eventuelt skal udbetales, når en medlemsstats familiedyelse, som er suspenderet op til det beløb, der er fastsat i den lovgivning, der er udpeget som prioriteret, i medfør af artikel 68, stk. 2, i forordning nr. 883/2004, er genstand for en regelmæssig indeksering.
- 45 Den forelæggende ret har imidlertid bemærket, at børnetilskuddet i Tyskland på 184 EUR for hvert af de to første børn fra 2010-2014 er forblevet uændret og fra 2015 er steget en gang om året. Det følger heraf, at denne ydelse ikke er steget i løbet af den periode, for hvilken der i det foreliggende tilfælde kræves et forskelsbetinget supplement, dvs. fra april 2012 til december 2014.
- 46 Under disse omstændigheder kan det ikke antages, at den nævnte ydelse er blevet indekseret regelmæssigt som omhandlet i punkt 5 i afgørelse H3. En anerkendelse af, at denne bestemmelse finder anvendelse, ville nemlig føre til anvendelsen af en omregningskurs, der er offentliggjort på en dato, der ligger for langt fra hovedparten af de i hovedsagen omhandlede månedlige familiedydelser, hvilket ville stride imod det formål med artikel 68, stk. 2, i forordning nr. 883/2004, der er anført i denne doms præmis 34.
- 47 Eftersom ingen af punkterne 3-5 i afgørelse H3 finder anvendelse i en situation som den, der er omhandlet i tvisten i hovedsagen, skal punkt 2 finde anvendelse, således som det fremgår af denne doms præmis 40.
- 48 Følgelig skal det første spørgsmål besvares med, at H3 skal fortolkes således, at afgørelsens punkt 2 finder anvendelse ved omregningen af de valutaer, som børnetilskud lyder på, med henblik på at fastsætte den eventuelle størrelse af et forskelsbetinget supplement i henhold til artikel 68, stk. 2, i forordning nr. 883/2004.

Det andet spørgsmål

- 49 Med det andet spørgsmål, litra a), som forelægges i tilfælde af, at det fastslås, at punkt 2 i afgørelse H3 finder anvendelse på en situation som den, der er omhandlet i hovedsagen, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, hvilken rækkevidde begrebet »dag, hvor transaktionen udføres af institutionen« som omhandlet i denne bestemmelse har.
- 50 Det konstateres, at dette begreb under omstændigheder som de i tvisten i hovedsagen omhandlede vedrører den dag, hvor den kompetente institution i beskæftigelsesstaten, som er hovedansvarlig for betalingen af den pågældende familiedyelse, foretager denne betaling. Denne betaling foretages nemlig under alle omstændigheder, mens betalingen af de ydelser, der er fastsat af bopælsstaten, i form af et forskelsbetinget supplement, kun sker under præcise betingelser, og den er derfor betinget og usikker. Det er først efter beskæftigelsesstatens betaling af ydelsen og omregningen af ydelsesbeløbet til bopælsstatens valuta, at den pågældende kan nyde godt af dette supplement i sidstnævnte medlemsstat i det tilfælde, hvor det omregnede beløb er mindre end størrelsen af den samme ydelse, der udbetales i henhold til samme medlemsstats lovgivning (jf. analogt dom af 30.4.2014, Wagener, C-250/13, EU:C:2014:278, præmis 45 og 47).

- 51 Denne fortolkning er i øvrigt i overensstemmelse med formålet med den antikumulationsregel, der er fastsat i artikel 68, stk. 2, i forordning nr. 883/2004, således som anført i denne doms præmis 34.
- 52 Følgelig skal det andet spørgsmål, litra a), besvares med, at punkt 2 i afgørelse H3 skal fortolkes således, at begrebet »dag, hvor transaktionen udføres af institutionen« som omhandlet i denne bestemmelse i en situation som den, der omhandles i tvisten i hovedsagen, vedrører den dag, hvor den kompetente institution i beskæftigelsesstaten foretager betalingen af den pågældende familieydelse.
- 53 Henset til besvarelsen af det første spørgsmål er det uforholdt at behandle det andet spørgsmål, litra b) og c).

Sagsomkostninger

- 54 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Ottende Afdeling) for ret:

- 1) For så vidt angår valutaomregningen af et børnetilskud med henblik på at fastsætte den eventuelle størrelse af et forskelsbetinget supplement i henhold til artikel 68, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 988/2009 af 16. september 2009, berøres anvendelsen og fortolkningen af artikel 90 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 987/2009 af 16. september 2009 om de nærmere regler til gennemførelse af forordning (EF) nr. 883/2004 samt af afgørelse H3 fra Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger af 15. oktober 2009 om den dato, der skal tages hensyn til ved fastsættelse af de omregningskurser, der er nævnt i artikel 90 i forordning nr. 987/2009, ikke af den omstændighed, at denne ydelse udbetales i schweiziske franc af en schweizisk institution.
- 2) Afgørelse H3 af 15. oktober 2009 skal fortolkes således, at denne afgørelses punkt 2 finder anvendelse ved omregningen af de valutaer, som børnetilskud lyder på, med henblik på at fastsætte den eventuelle størrelse af et forskelsbetinget supplement i henhold til artikel 68, stk. 2, i forordning nr. 883/2004, som ændret ved forordning nr. 988/2009.
- 3) Punkt 2 i afgørelse H3 af 15. oktober 2009 skal fortolkes således, at begrebet »dag, hvor transaktionen udføres af institutionen« som omhandlet i denne bestemmelse i en situation som den, der omhandles i tvisten i hovedsagen, vedrører den dag, hvor den kompetente institution i beskæftigelsesstaten foretager betalingen af den pågældende familieydelse.

Underskrifter